Gravlagt med sønnen

I SANDEN: Etter å ha ligget på et kjølelager til offentlig beskuelse i flere dager ble Muammar al-Gaddafi i går begravet på et hemmelig sted i den libyske ørkenen sammen med sønnen Motassim.

SKUE: Gaddafis lik. FOTO: REUTERS/SCANPIX

LIBYA

Ifølge en høytstående tjenestemann i Det nasjonale overgangsrådet (NTC) ble likene til Gaddafi og sønnen brakt ut i ørkenen og begravet ved daggry i går. Fram til da hadde de to ligget på et kjølelager i havnebyen Misrata.

– Gaddafi og hans sønn ble begravet på sømmelig vis. Vi vil komme med flere detaljer seinere, opplyser tjenestemannen. Gravstedet skal holdes hemmelig for at det ikke skal bli et valfartssted for tilhengere av diktatoren, som holdt Libya i et jerngrep i 42 år.

Hvordan Gaddafi skulle gravlegges har vært et politisk minefelt for Libyas nye myndigheter. Ifølge kilder som står nær NTC, ble det på forhånd forhandlet med representanter for Gaddafis klan om hvor og under hvilke omstendigheter Gaddafi skulle gravlegges. Ifølge islamsk tradisjon skal døde gravlegges innen et døgn.

Vitner forteller at likene til tre menn ble fraktet fra Misrata natt til i går.

– Jobben vår er ferdig, sier en vakt ved kjølelageret i byen til BBC.

Ifølge BBC ble det framført bønner over de døde før de ble kjørt av gårde til sitt siste hvilested. Kun fire personer skal ifølge NTC ha vært til stede under selve begravelsen. De skal ha sverget på koranen på at de aldri skal avsløre hvor Gaddafis grav er. ©NTB

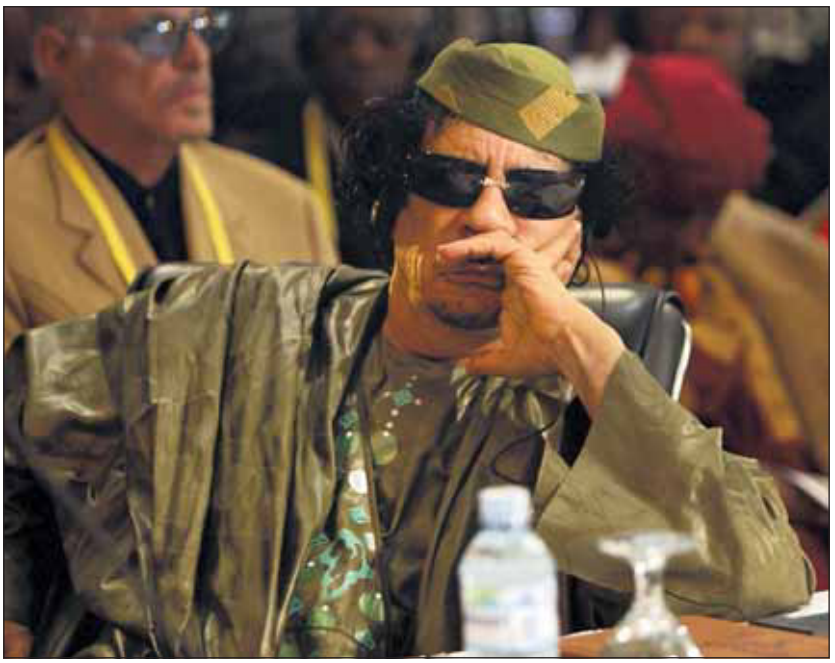

LUNEFULL LEDER: Muammar al-Gaddafi under åpningen av Afrikaunionens toppmøte i Munyonyo, Uganda, i juli 2010. FOTO: BENEDICTE DESRUS, REUTERS/SCANPIX

Om klakører og kamprop i Gaddafis ørken.

Doffen har daua

Peter M. Johansen
KOMMENTAR

Jeg merker at jeg misliker det sterkt når folk i begravelser holder taler som i bunn og grunn handler mer om taleren enn den avdøde. Det gjør dem gjerne ekstra lange. Derfor denne beretningen fra den internasjonale konferansen i Sirte, hjembyen til Muammar al-Gaddafi, i 2000, i anledning hans død og begravelse:

Revolusjonspatriarken skal lede siste plenum av konferansen i kongressenteret, som er formet som et beduintelt. Konferansen er et sideshow til Gaddafis daværende pilotprosjekt med å sy sammen Afrikas forente stater. Åtte afrikanske presidenter stiller opp, blant dem Zimbabwes Robert Mugabe og Namibias Sam Nujoma. Gaddafi holder en relativt kort innledning fra den opphøyde svingstolen på podiet.

Høyttravende som en nattehimmel i ørkenen; beklemmende som sola midt på dagen, da som kjent bare gale hunder og engelskmenn beveger seg ute.

Jeg og kollega Astor Larsen benker oss ned i seksjonen med latinamerikanske politikere. Bak sitter sandinistene Daniel Ortega og Tomas Borges, som ber oss hilse til Stoltenberg, og kommunistlederen i FMLN i El Salvador, Shafiq Handal, og puster oss i nakken. Der, noen stoler lenger bort, sitter Brasils kommende president Lula da Silva og hans politiske håndlanger José Dirceu. Det er nesten som om solbrillene kommer på der vi soler oss i glansen.

Gaddafis oppstilte klakører driver imidlertid ikke med tekstanalyser. Slagordene skraller ut i salen, fra side til side, til lederens pris. Gaddafi svarer med å løfte begge hendene med knyttede never mens han rugger langsomt fram og tilbake, folder hendene, knytter nevene igjen. Han smiler med øynene ved å knipe dem sammen i det urørlige ansiktet, heve haken. Han svinger på stolen som var han møbeltestpilot på Sykkylven.

Klakørkor bekommer meg ikke vel. Jeg hører ikke engang hjemme i heiagjenger på fotballtribunene. Djevelen må derfor

«Djevelen må ha stukket meg dypt i sideflesket»

ha stukket meg dypt i sideflesket, for opp langs stolradene stiger undertegnede, som den eneste blant over tusen i salen. Det er stille. Jeg skriker: «Lenge leve Doffen! Doffen, Doffen, Doffen!»

Jeg svinger knyttneven med samme schwung som på studentersamfunnet i Chateau Neuf på 70-tallet, og roper igjen: «Lenge leve Doffen! Doffen, Doffen, Doffen!»

Beduinlederen dreier vekk fra Sykkylven og svinger i retning av den utvidede latinobenken. Kameraene suger meg inn, og klistrer meg opp på storskjermen. Jeg ser at jeg stadig kommer nærmere meg selv. Panikken kaster seg over meg, blodet bobler i skallen som Dom Pérignon, uansett årgang. Kollega Larsen har for lengst søkt tilflukt mellom stolradene, hikstende av vantro latter.

Jeg løsner dekselet på kameralinsa, lar det falle ned mellom stolene, og styrtdykker i dekning, mens jeg venter på at sennepsgassen skal sive ned i skyttergravene på slagfeltene i Flandern, i form av en drepende oversettelse fra Gaddafis nærmeste.

Dagen etter glir kollega Larsen og jeg langs kystveien mot Tripoli bak sotet vinduer i egen Mercedes med sjåfør. De oppsatte bussene med kommende presidenter og ministre og andre konferansedeltakere er for lengst på veien. Men ingen forlater Gaddafis hjemby uten skjortene som ble levert til vask, og som personalet på hotellet plutselig ikke finner.

Doffen var grei slik.

Peter M. Johansen
peter.m.johansen@klassekampen.no